

چهارشنبه 21 اسفند 1398-16 رجب 1441-11 مارس 2020

رحلت فقیه و دانشمند مسلمان ایرانی آیت الله "شیخ محمد صالح حائری مازندرانی" (1349 ش)

رحلت فقیه و دانشمند مسلمان ایرانی آیت الله "شیخ محمد صالح حائری مازندرانی" (1349 ش)، آیت الله شیخ محمد صالح حائری مازندرانی در حدود سال 1260 ش (1298 ق) در شهر مقدس کربلا به دنیا آمد. وی در ابتدا ادبیات عرب را فرا گرفت و دروس دیگر سطح و فلسفه و منطق را از محضر پدر و برادرش استفاده نمود. هنوز 15 سال از عمر محمد صالح نمی‌گذشت که "رساله غسّاله" را تألیف کرد و به مرحوم آخوند خراسانی عرضه نمود. آخوند با مشاهده این رساله و پی بردن به نبوغ و استعداد بی‌نهایت وی را با خود به نجف اشرف برد، و پس از سالیانی در شمار شاگردان بزرگ آخوند گردید. ایشان همچنین از محضر بزرگانی همچون میرزا حسین خلیلی و ملا اسماعیل بروجردی فقه و اصول و حکمت آموخت و به مدارج والای علمی رسید. تلاش علمی و ذوق سرشار شیخ محمد صالح، توجه همه صاحب نظران را به خود جلب کرد، چرا که کتاب‌ها و رسایل زیادی را به تألیف درآورده بود و حتی در شانزده سالگی به درجه اجتهاد نائل آمد. آیت الله مازندرانی در 26 سالگی راهی بابل گردید و در آنجا به اقامه شعائر دینی و خدمات مذهبی مشغول شد و بعدها مرجع دینی بسیاری از مؤمنین قرار گرفت. شیخ محمد صالح در زمان رضاخان پهلوی، سخنان قاطعی در مسجد جامع بابل ایراد کرد و از حکومت و شخص شاه انتقاد نمود که به حبس وی در تهران انجامید. بر اثر این حرکت، قرار بر اعدام ایشان شد که به دلیل اعتراض شدید مراجع وقت، به آزادی و تبعید وی به سمنان منجر گردید و این عالم سترگ تا پایان عمر در سمنان اقامت گزید. از این عالم ربانی در حدود سیصد تألیف و رساله بر جای مانده که حکمت بوعلی در 5 جلد، سیمای ایمان، دیوان الادب و تاریخ معارف امامیه از آن جمله‌اند. این فقیه مجاهد سرانجام پس از عمری خدمت و تلاش و زندگی پربار، در 21 اسفند 1349 ش برابر با سال 1391 ق در سن 89 سالگی در سمنان به لقاء الله پیوست و پس از تشییع باشکوه، در جوار حرم حضرت ثامن (الحجج ع) به خاک سپرده شد.

صدور پیام حضرت امام خمینی درباره تحریم شرکت در حزب شاهنشاهی رستاخیز (1353 ش) پس از تشکیل حزب شاهنشاهی رستاخیز در 11 اسفند 1353 و دعوت رژیم از مردم برای عضویت در آن و تهدید دستگاه جور به خروج از کشور برای کسانی که عضو حزب نشوند، حضرت امام خمینی که در آن زمان در نجف اشرف به سر می‌بردند، طی پیامی شرکت در این حزب دین‌ستیز را حرام و کمک به استیصال مسلمین عنوان کردند. ایشان در این پیام فرمودند: "نظر به مخالفت این حزب با اسلام و مصالح ملت مسلمان ایران، شرکت در آن بر عموم ملت حرام و کمک به استیصال مسلمین است و مخالفت با آن از روشن‌ترین موارد نهی از منکر است و چون این نغمه تازه که به دستور کارشناسان یغماگر برای اغفال ملت از مسائل اساسی از حلقوم شاه برخاسته تا کشور را بیش از پیش، خفقان زده کند و راه را برای مسائلی که در نظر دارند، باز نمایند، لذا لازم است حسب وظیفه تذکراتی بر همه باشد که ملت مسلمان، تا فرصت از دست نرفته، با مقاومت بیش از پیش و همه جانبه، جلو این نقشه‌های خطرناک را بگیرند. درباره این حزب به اصطلاح رستاخیز ملی ایران باید گفت این عمل با این شکل تحمیلی، مخالف قانون اساسی و موازین بین‌المللی است و در هیچ یک از کشورهای عالم نظیر ندارد."

وقوع جنگ "چالدران" بین قوای صفوی و عثمانی در نزدیکی تبریز (920 ق) پس از روی کار آمدن سلطان سلیم اول، رابطه ایران و عثمانی رو به تیرگی بیشتر نهاد. او به سمت نواحی غربی ایران لشکرکشی کرد و در سال 920 ق جنگ سختی در چالدران از نواحی ماکو بین شاه اسماعیل صفوی و سلطان سلیم عثمانی روی داد. شاه اسماعیل که قسمت اعظم قشونش در آسیای مرکزی مشغول جنگ با ازبکان بودند، تصمیم به جنگ تدافعی گرفت، زیرا نیروهای عثمانی دو برابر قوای ایران بود. در ابتدای جنگ، پیروزی با سپاه ایران بود، ولی به علت کثرت نیروهای عثمانی، شکست بر ایران، مستولی شد و با کشته شدن سرداران ایرانی و اسارت حرم شاه، اسماعیل صفوی مجبور به عقب‌نشینی گردید. در این جنگ سه هزار عثمانی و دو هزار ایرانی کشته شدند ولی علت اصلی در شکست شاه اسماعیل، وجود توپخانه و نیروهای عثمانی بود که جنگ را به نفع ترک‌ها به پایان رساند. پس از عقب‌نشستن سپاهیان صفوی، سلطان سلیم تبریز را اشغال کرد، ولی به زودی بر اثر مقاومت ملی، مجبور شد تبریز و آذربایجان را تخلیه کند. گویند پس از این واقعه، کسی شاه اسماعیل را خاندان ندید.

درگذشت "الکساندر فلمینگ" دانشمند انگلیسی و کاشف پنی¹؛ سیلین (1955م)
سیر الکساندر فلمینگ پزشک و کاشف معروف انگلیسی، در 6 اوت 1881م در خانواده²؛ ای کشاورز در شهر لاجفیلد
فارم در غرب اسکاتلند به دنیا آمد. او پس از طی تحصیلات متوسطه راهی لندن شد و به همراه برادر به کار مشغول
گردید. با این حال از بیست سالگی تصمیم به ادامه تحصیل گرفت و پس از پنج سال موفق به اخذ دکترای پزشکی شد.
فلمینگ پس از آن وارد تحقیقات پزشکی شد و به مطالعات میکروب³؛ شناسی علاقه⁴؛ مند گردید. او در جریان
جنگ جهانی اول، در بهداری ارتش انگلیس به خدمت مشغول بود. فلمینگ در آن مدت متوجه شد که عده زیادی از
سربازان در نتیجه عفونت زخم می⁵؛ میرند و این امر باعث تأثر و وحشت در او شد. فلمینگ مشاهده می⁶؛ کرد
که حتی بهترین وسایلی که علم جراحی در آن زمان فراهم آورده است قادر نیست بیماران مبتلا به عفونت زخم را از
مرگ نجات دهد. وی از همان زمان مصمم شد تمام عمر خود را در راه تحقیق و مطالعه درباره باکتری معمولی که موجب
عفونت زخم می⁷؛ شود صرف کند. در نهایت، ده سال پس از پایان جنگ، در چهارم سپتامبر 1928م، یک اتفاق
تصادفی و یک مطالعه دقیق و موشکافانه باعث شد که فلمینگ برای از بین بردن باکتری⁸؛ های تولید کننده عفونت
زخم، موفق به کشف پنی⁹؛ سیلین گردد که برای بافت¹⁰؛ های انسانی اثرات نامطلوبی در پی نداشت. این
کشف در تاریخ طب بی¹¹؛ نظیر بود و نشان می¹²؛ داد که نتایج ناشی از آن، انقلابی در تاریخ پزشکی به وجود خواهد
آورد. پنی¹³؛ سیلین بدان صورت که فلمینگ کشف کرد کاربردی نداشت؛ تا این¹⁴؛ که یازده سال بعد در سال 1939م
با کمک دو دانشمند میکروب شناس و زیست شناس به نام¹⁵؛ های هوارد فلوری و ارنست چین، این آنتی بیوتیک به
صورت دارویی ضد عفونت عرضه شد. در طی جنگ جهانی دوم، آنتی¹⁶؛ بیوتیک¹⁷؛ ها کاربرد وسیعی پیدا کردند و جان
میلیون¹⁸؛ ها نفر رانجات دادند. فلمینگ، 17 سال پس از کشف پنی¹⁹؛ سیلین، در سال 1945م، به دریافت جایزه
نوبل پزشکی نایل آمد و به لقب بهترین خدمت²⁰؛ گزار کشور مفتخر گردید. الکساندر فلمینگ سرانجام در یازدهم
مارس 1955م در 74 سالگی درگذشت. (ر.ک: 4 سپتامبر)